

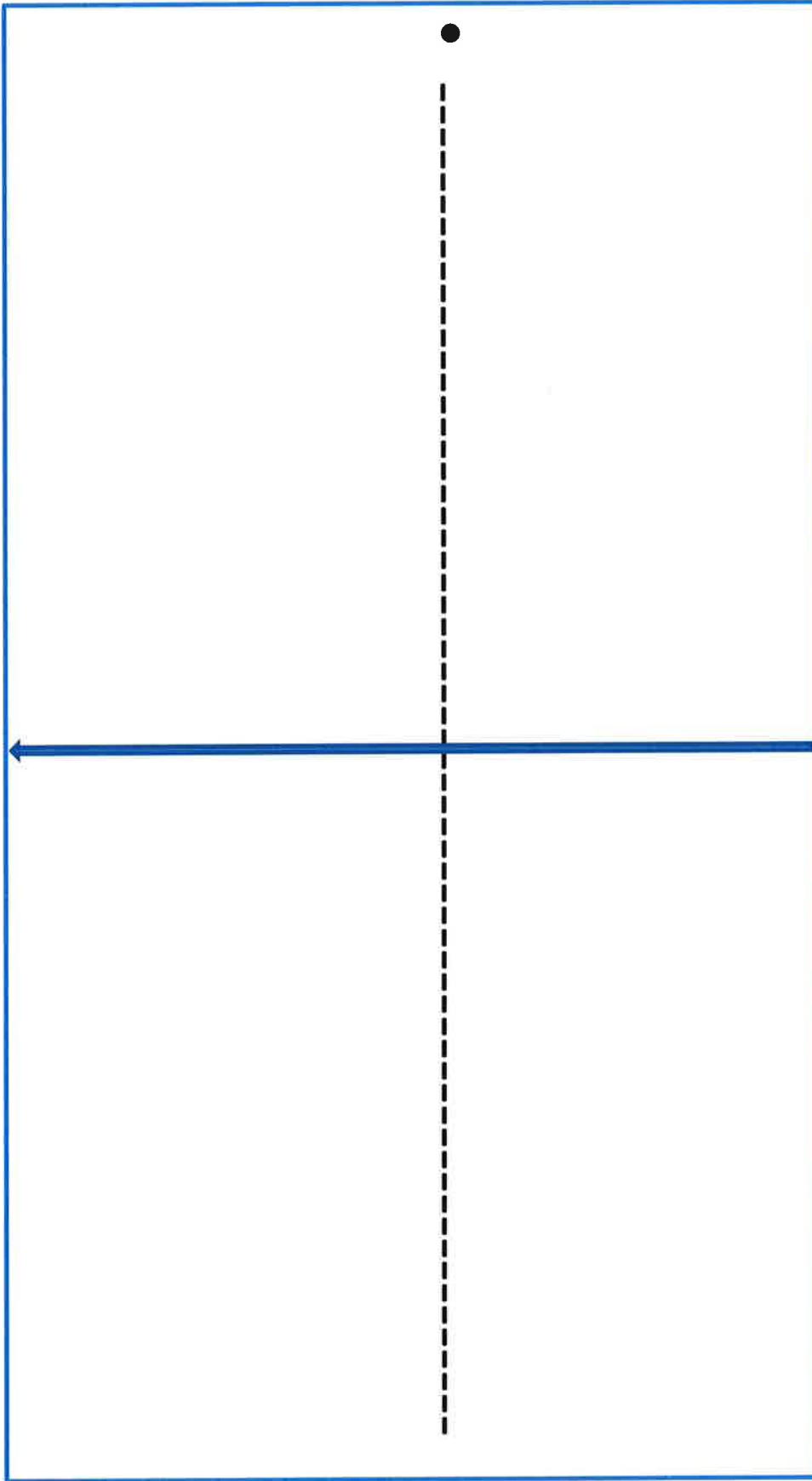
- Helsepersonelloven § 21
  - *"Helsepersonell skal hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell"*
    - Sml pasientrettighetsloven § 3- 6
      - spesialisthelsetj.loven § 6- 1
      - forvaltningsloven §§ 13 – 13 e

- **Rettspraksis:**

- Rt-2005-1329 (HR 21.10.2005) – Promillekjøring- overlevering av blodprøve
- Rt-2013-1442 (HR 6.11.2013) – Fjerning av DNA før overlevering av pose inneh. Amfetamin
- HR -2018-2552(dom 21.12.2018)- Tidl. overlege`s i rollen som privat sakkyndig skaffes seg tilgang til sykehusets datasystem og skadelidtes legejournal.
  - -denne angår overtredelse av helsepersonelloven § 21a:
hvoretter "det er forbudt å lese, søke eller på annen måte tilegne seg., bruke eller besitte opplysninger som nevnt i § 21 uten at det er begrunnet i helsehjelp til pasienten, administrasjon av sik hjelp eller har særskilt hjemmel i lov eller forskrift"

• Viktigheten av taushet

- Ot.prp nr 13 (1998 – 1999) side 227 : - " Taushetspliktbestemmelsene skal hindre at pasienter unnlater å oppsøke helsehjelp ved behov for helsehjelp. Pasienten skal føle seg trygg på at opplysninger som gis i forbindelse med helsehjelpen ikke nyttes i andre sammenhenger"
- Unntak: Avvergingsplikt
Varslingsplikt
Handlingsplikt
Opplysningsrett
Opplysningsplikt
- Men ingen anmeldelsesplikt!

- **Straffelovens § 196**

- -" med bot eller fengsel straffes den som unnlater gjennom anmeldelse eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det framstår som sikkert eller mest sannsynlig at handling er eller vil bli begått.
- Avvergingsplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikten og gjelder straffbare handlinger som nevnt i ....§§ 282,283,291,295, 299, 312,

- Helsepersonelloven § 23- begrensninger i taushetsplikten.
- "Taushetsplikten etter § 21 er ikke til hinder for
  - 4. at opplysninger gis videre når tungtveiende private eller offentlige interesser gjør det rettmessig å gi opplysningene videre
  - 5. at opplysningene gis videre når helsepersonell gjennom sin yrkesutøvelse har grunn til å tro at dyr blir utsatt for slik mishandling eller alvorlig svikt ... at det anses rettmessig å gi opplysningene videre til Mattilsynet eller politiet"

- **Helsepersonelloven § 33** – opplysninger til barnevernstjenesten

- Den som yter helsehjelp skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra helsevernstjenesten
- Uten hinder av taushetsplikt etter § 21 *skal helsepersonell av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgsplikt.*
- Det samme gjelder når et barn har vist vedvarende og alvorlig atferdsvansker"

- Barnevernloven § 6 – 4, 2.ledd

- "Offentlig myndighet skal av eget tiltak, uten hinder av taushetsplikten, gi opplysninger til kommunens barneverntjeneste når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker"

- Straffelovens § 284, 2.ledd –
kjønnslemlestelse
- *"Med bot eller fengsel straffes yrkesutøvere i ...helse-og omsorgstjenesten.. som ved anmeldelse eller på annen måte unnlater å sørge for å avverge en kjønnslemlestelse. Avvergingsplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt."*

- Prevensjonsveiledning for unge

- -dersom helsepersonell blir oppmerksom på at barn under 14 år har seksuell omgang med andre, utløser dette som et utgangspunkt en avvergingsplikt.
- Men obs: formålet med avvergingsplikten er først og fremst å avverge visse alvorlige handlinger og følgen av dem, ikke å straffe gjerningspersonen.

- "Skal sladrebank selv ha bank?"
- - Artikkel av Lena Renate Bendiksen / Tidsskrift for familierett, arverett og barnerettslige spørsmål nr 3, 2008)

- "Tale eller tie" – om plikt til å avverge alvorlige lovbrudd
  - Forfatter Morten Holmboe, Gyldendal

  - "Helsepersonelloven" kommentarutgave Befring/ Ohnstad
    - Fagbokforlaget